

До Научното жури

Определено със Заповед № Р-109-276/04.07.2022 г.

на Ректора на МУ-Варна

СТАНОВИЩЕ

по процедура за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

по научна специалност „Микробиология” от д-р Дениз Сунай Ниязи с дисертационен труд на тема: „Проучване върху бактериемииите и инвазивните микотични инфекции при пациенти след автоложна и алогенна хематопоеична стволово-клетъчна трансплантация”

от доц. д-р Калинка Динева Божкова, д.м.

Вътрешен член на Научното жури, определено със Заповед № Р-109-276/04.07.2022г. на Ректора на МУ-Варна.

Представените материали по процедурата отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за развитието на академичния състав на МУ „Проф. Д-р П. Стоянов”-Варна за присъждане на образователна и научна степен „доктор”.

Биографични данни и кариерно развитие

Д-р Денис Сунай Ниязи завършва висше образование по медицина в Медицински университет-Варна през 2018 г. От 2019 г. и понастоящем е лекар-асистент към катедра Микробиология и вирусология на МУ-Варна, както и микробиолог-специализат в Лабораторията по микробиология на УМБАЛ „Света Марина”-Варна.

Актуалност на разработваната тема

Настоящата работа е първата у нас, която проучва и прави обосновани изводи относно честотата, етиологичният спектър и рисковите фактори за бактериалните и инвазивни микотични инфекции при пациенти след автоложна и алогенна хематопоеична стволово-клетъчна трансплантация, механизмите

на резистентност на клинично значимите микробни изолати, както и колонизационният статус на гастро-интестиналния тракт с множество резистентни бактерии и гъбички. Оценявам избраната от дисертанта и неговите ръководители тема като изключително актуална.

Структура на научния труд

Дисертацията е добре структурирана, с представени всички основни части:

- **Литературен обзор** (46 стр.). Литературният обзор е съвременен, излагащ схващанията относно рисковите фактори за възникване на инфекциозни усложнения при хемопоеична стволово-клетъчна трансплантация, предтрансплантационният скрининг на донора и реципиента, бактериалните инфекции и тяхната профилактика, както и етиотропната терапия на бактериалните инфекции. Особено задълбочено са разгледани инфекциозните усложнения и колонизацията, асоциирани с бактерии с множествена резистентност и възможностите за терапия. От целия обзор прозира задълбочената интерпретация на литературните данни от страна на дисертанта и е ясна формулировката за необходимостта от допълнителни проучвания. Литературният обзор завършва със заключение, което води логично до целта и задачите на дисертационния труд.

- **Цел и задачи** (2 стр.). Прецизно и ясно са формулирани седем основни задачи, научно обосновани и изцяло отговарящи на поставената цел.

- **Постановка на собствените проучвания** (17 стр.) В представената научна разработка са включени 74 пациенти преминали хематопоетична стволово-клетъчна трансплантация. Микробните изолати са 107 неповтарящи се бактериални и микотични видове. Използвани са голям брой съвременни микробиологични и молекулярно-генетични методи за идентификация, изпитване на чувствителността към антимикробни средства, фенотипни методи за доказване на продуценти на бета-лактамази и карбапенемази, ДНК секвениране, методи за доказване на слайм продукцията, епидемиологичен и статистически анализ. Всички опитни постановки са проведени в съответствие с изискванията за научни изследвания.

- **Резултати и обсъждане** (68 стр.). Извършена е значителна по обем и разнообразна по характер експериментална работа. Дисертантът е представил получените резултати в 20 таблици и 19 фигури. Те са съпроводени с

разбираем текст, показващ компетентността на автора. Спазена е последователността на поставените задачи като е следван точно замисълът на научната разработка. Всеки резултат е последван от логично научно обсъждане, което завършва със заключение. Дискусията представя собствените резултати в светлината на задълбочен синтез на познатите от литературата данни в случаите, когато такива са налични.

- **Изводи, приноси и публикации по темата** (3 стр.). Последователно, ясно и прегледно д-р Ниязи е формулирал общо 11 извода, които са в пълно съответствие с поставените задачи и получените научни резултати. Всички те са оригинални както за микробиологичната общност у нас, така и за широк спектър клинични специалности. От изводите са формулирани 17 приноси, от които 7 с оригинален характер. Приемам формулираните приноси без забележки.

Резултатите от изследователската работа на д-р Ниязи са отразени в три публикации с IF. Дисертантът представя и четири съобщения изнесени на конгреси и конференции по микробиология и хематология. Във всички публикации и съобщения д-р Ниязи е водещ автор, което е безспорно доказателство, че дисертационният труд е негово лично дело.

- **Книгопис** (39 стр.). Използваната литература е от **430** източници, (8 на кирилица и 422 на латиница). Дисертантът демонстрира задълбочено познаване на разработките и на българските изследователи, което създава добро впечатление. Общо 253 (59%) публикации са от последните 10 г., което прави литературната справка изключително съвременна.

Автореферат Изготвен е според изискванията, с качествен илюстративен материал и дава подробна представа за цялостния дисертационен труд.

Оценка на резултатите

Резултатите от настоящата дисертация са научно-обосновани, задълбочени, напълно приложими в практиката и достъпни в бъдещи научни изследвания (напр. за проучвания на инфекциите при пациенти с други клинични диагнози). Дисертантът представя собствена компетентна оценка по получените резултати.

Оценка на приносите

Приносите с оригинален характер са със значимо научно и практическо значение, особено за нашата наука и практика. Анализирането на честотата и рисковите фактори за бактериемии и инвазивни микотични инфекции при пациенти след автоложна и алогенна хемопоеетична трансплантация е установена за 4-месечната преживяемост на групата пациенти, както и факторите, които я повлияват. Идентифицирани и установени са гените на различни видове карбапенем-резистентни изолати от фекални проби на част от пациентите. Приносите с научно-приложен характер са с голямо практическо значение за всяка микробиологична лаборатория и определят дисертацията като не само чисто научна.

Критични бележки

Нямам критични бележки и препоръки към проведеното изследване и представените материали.

Дисертационният труд е написан на ясен и точен език, в добър научен стил, с логична последователност, което прави материала лесен за четене и разбиране. Надявам се, д-р Ниязи да продължи научните си изследвания със същата последователност, отговорност и задълбоченост и като постдокторант.

Заклучение

Дисертационният труд на д-р Дениз Ниязи е завършен, изключително актуален, правилно построен, с отлична методология и достоверни резултати. Съдържа научни и научно-приложни резултати с оригинален принос в науката. Дисертацията е с подчертано интердисциплинарен характер и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника на МУ-Варна. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на научните изисквания на посочените правилници.

Дисертационният труд показва, че д-р Ниязи притежава задълбочени теоретични познания и професионални умения, научно мислене по темата и показва качества и умения за самостоятелно извършване на научно изследване.

Всичко това ми дава основание да изразя убедено своето **положително становище** и да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди на д-р Денис Сунай Ниязи научно-образователната степен "Доктор" по област на

висше образование 4. Природни науки, математика и информатика,
професионално направление 4.3. Биологични науки, докторска програма
Микробиология.

/Доц. д-р Калинка Божкова, д.м./

23. 07. 2022